

VÅR MILJÖ

EN MILJÖBERÄTTELSE FRÅN STOCKHOLM SKAVSTA FLYGPLATS

#3 2009

Miljöarbetet går framåt!

Att hela tiden arbeta aktivt med miljön är en viktig del av arbetet på Stockholm Skavsta Flygplats. Arbetet redovisas varje år i en omfattande rapport. Vad du nu håller i din hand är ett litet urval från den fullständiga rapporten.

En del av vårt miljöarbete handlar om att följa upp vår miljöpåverkan och de förbättringar vi gjort på flygplatsen under året som gått. I Vår Miljö kan du bland annat ta del av vår miljöpolicy som ligger som grund till alla projekt vi gör på flygplatsen, läsa om hur vi hanterar utbyggnaden av logistik- och uppställnings- ytor som också

innefattar ett nytt system för att ta hand om kemikalier som annars riskerar att hamna i marken.

Är du bara lite nyfiken och vill bläddra och titta vill jag rekommendera de små sammanfattningarna som du finner i "Alltså-rutorna" i slutet av alla texter.

När du tröttnat på tidningen kan du följa instruktionerna på baksidan om hur du återanvänder den till ett riktigt bra pappersflygplan. Trevlig läsning!

Dot Gade Kulovuori, VD

ALLTSÅ

Varje år tar Stockholm Skavsta Flygplats fram en miljörapport. Syftet är att öka kunskapen om miljöpåverkan och vilka förbättringar man jobbar med hos både de anställda och hos andra. Ett urval från rapporten finns i denna tidning och för att underlätta ytterligare finns dessa "Alltså-rutor" med sammandrag från texten ovan.

Framtida åtgärder

Vår miljörapport för 2009 har nu sammanställts och här är några beslut om hur vi ska gå vidare med arbetet för en bättre miljö.

Lågkonjunkturen satte kraftiga spår på flygtrafiken i Sverige och världen. På Stockholm Skavsta Flygplats märktes detta dock mindre än på många andra håll, främst genom att Europatrafiken på Arlanda minskade kraftigt, vilket ökade efterfrågan på de destinationer som trafikerades från Stockholm Skavsta Flygplats.

Under 2009 tog man ett beslut om att göra en omfattande ombyggnation av flygplatsens uppställnings- och logistikytor. De så kallade plattorna kommer att bytas ut främst för att underlätta hante-

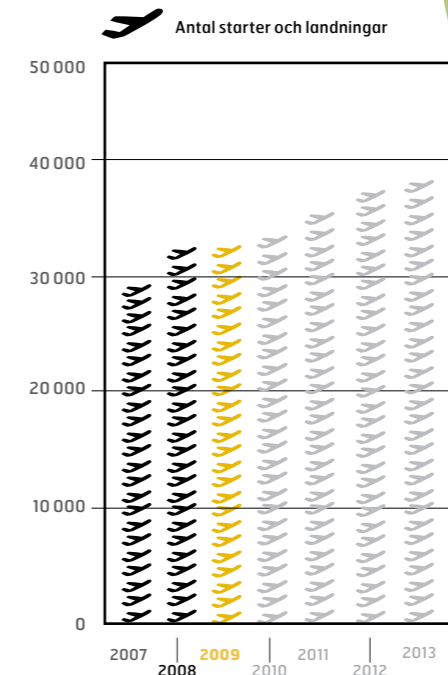
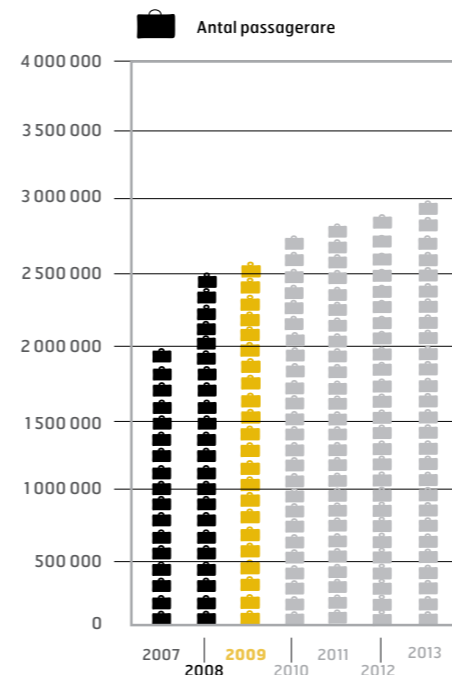
ringen av kemikalier som används för att göra flygplan fria från is vintertid. Kemikalierna kan annars komma att rinna ner i dagvattensystemet. Man bygger nu därför in ett rörsystem som leder till ett antal uppsamlingsbrunnar under marken. Ombyggnationen medför att ingen större ökning av trafiken kan ske under 2010.

Miljödömsstolen beslutade 2007 om att ytterligare utredningar inom dagvattenhantering och flygvägar måste göras fram till 2011.

ALLTSÅ

Trots finanskrisen 2009 har Skavsta klarat sig bra. Under 2010 beräknas dock ingen större ökning eftersom man nu bygger om uppställningsplatserna så att man kan ta hand om de kemikalier som riskerar att hamna i dagvattensystemet.

Antal flygplan och passagerare

Vår Miljöpolicy

- 1 Miljöhänsyn ska vägas in i alla beslut och i alla projekt.
- 2 Stockholm Skavsta Flygplats arbetar aktivt med riskbedömning och utvärdering av miljörisiker.
- 3 Stockholm Skavsta Flygplats följer gällande lagar, förordningar, regler och krav och strävar efter att göra detta med god marginal.
- 4 Stockholm Skavsta Flygplats har som mål att kontinuerligt förbättra sina miljöpåverkande verksamheter.
- 5 Stockholm Skavsta Flygplats strävar efter att engagera all personal och alla samarbetspartners i miljöarbetet.
- 6 Stockholm Skavsta Flygplats samarbetar aktivt med lokala och regionala myndigheter samt organisationer för att minska miljöpåverkan och verka för en hållbar utveckling av flygplatsen i framtiden.

Genom samverkan med kommuner, företag och organisationer ges Natur & Miljöparmen kostnadsfritt ut till alla elever i årskurs 4-6.

Stockholm Skavsta flygplats har under flera år varit med och sponsrat utgivningen av denna pärm som används som läromedel i natur- och miljökunskap. Syftet är att ge uppväxande generationer bra miljökunskaper och på så sätt skapa förutsättningar för en hållbar utveckling och en bättre framtida miljö.

- Att tidigt ge skolbarn kunskaper om vår natur och miljö tror vi är ett av de bästa sätten att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling!

(www.nmparmen.se)

På Stockholm Skavsta flygplats finns 107 st fordon.

Tabellen nedan visar hur många fordon som drivs av olika sorters drivmedel.

Avfallshantering

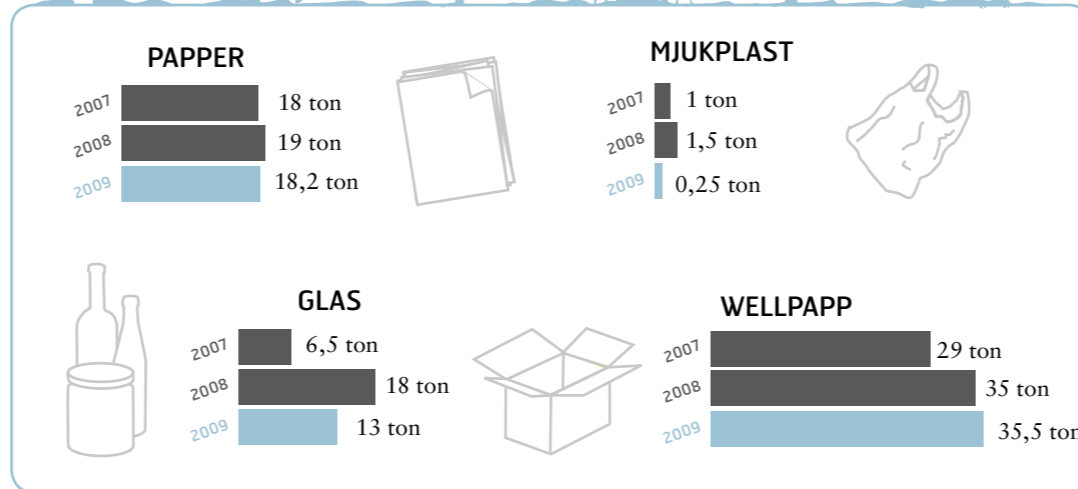
På Stockholm Skavsta Flygplats jobbar vi för att återvinna så mycket avfall som möjligt. Under 2009 passerade drygt 2,5 miljoner passagerare vilket innebär att en hel del avfall uppkommer.

Kemikalier och farligt avfall

Allt farligt avfall och kemikalier måste tas om hand på ett säkert sätt. På flygplatsen finns uppsamlings- och återvinningsstationer för olika avfall och särskilda kemikalieförråd för de kemikalier som hanteras. En del farligt avfall kan lämnas iväg för återvinning.

Avfallshantering

2009 slängdes ca 246 ton hushållsavfall och 97 ton annat avfall på flygplatsen. Detta innebär att varje passagerare genererade 0,1 kg hushållsavfall under 2009. Drygt 18 ton matavfall transporterades till lantbruket på Nynäs slott för utvinning av biogas, vilket är en ökning med mer än 20% från år 2008.

ALLTSÅ

Under året genererades ca 246 ton hushållsavfall och 97 ton annat avfall i form av papper, plast, glas, skrot m.m. Farligt avfall och kemikalier tas om hand på ett säkert sätt.

Hur tar sig folk till flygplatsen?

Resenärer väljer till stor del att resa till flygplatsen med buss. Personal på de olika företagen som finns på flygplatsområdet tillsammans med de passagerare som inte åker buss gör att det ändå kommer ca 3700 bilar till Skavsta varje dygn.

Bussar - Det går regelbundet flygbussar till och från Stockholm - Södertälje, Linköping - Norrköping. Detta gör att ca 50% av resenärerna åker buss till och från flygplatsen. Det går även lokalbussar till och från Nyköping för resenärer som kommer med tåg.

Bilparkering - Flygplatsen har flera parkeringar med plats för ca 4 000 bilar. I anslutning till parkering och hyrbilar finns en tvätthall som innebär att hyrbilar som hämtas och lämnas på flygplatsen inte behöver köras långa sträckor för att tvättas och servas, innan de hyrs ut igen.

Tåg - Idag finns ingen tågtrafik direkt till flygplatsen men det planeras inom ramen för Ostlänken med en station på flygplatsområdet. Kommunen och flygplatsen arbetar aktivt med att utveckla den lokala kollektivtrafiken till och från flygplatsen.

ALLTSÅ

Flygplatsen arbetar för att minska miljöpåverkan från marktransporter. Att resa med buss till och från flygplatsen är ett bra alternativ för miljön.

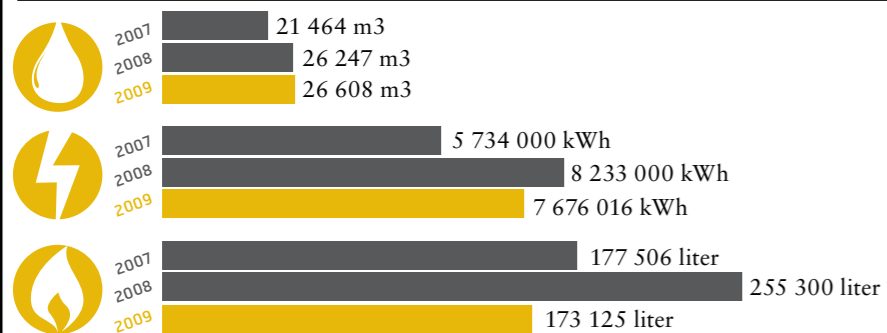
Energiförsörjning och vattenförbrukning

Stockholm Skavsta Flygplats är öppen dygnet runt och energi går åt till uppvärmning, el och belysning. Flygplatsen utreder för närvarande olika möjliga åtgärder för att minska miljöbelastningen

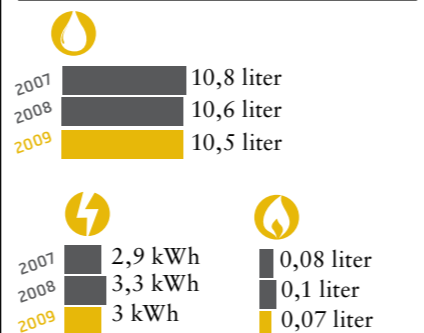
från energiförbrukningen genom att ersätta värmekällorna olja och el med ett lokalt fjärrvärmeverk med miljövänlig drift. Uppvärmningen av flygplatsens lokaler skedde under 2009 till 100% med ickeförnyelsebara

energikällor. Flygplatsen ställer också krav på leverantörer av energi att dessa ska leverera miljövänligt producerad el när nya upphandlingar sker.

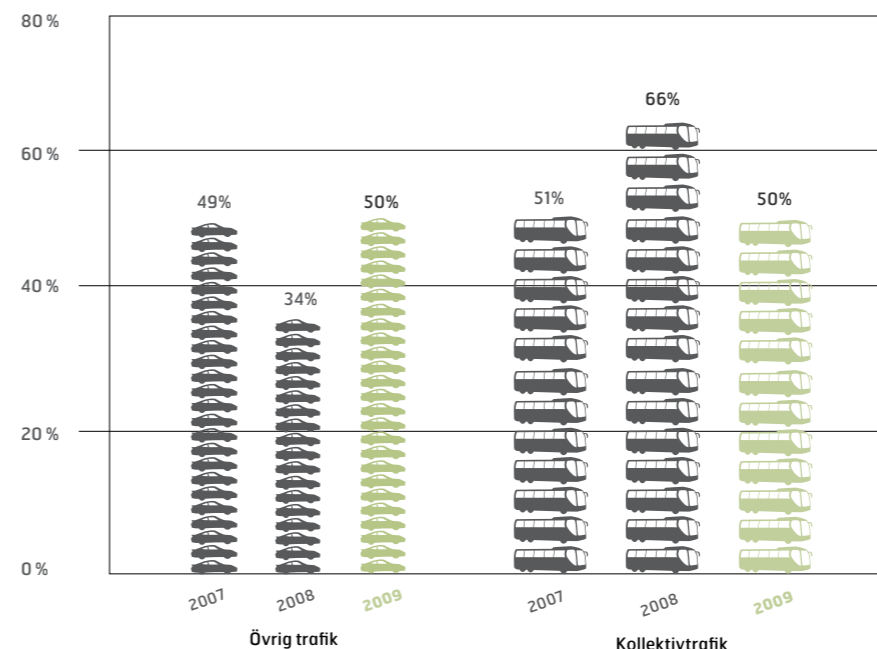
Total förbrukning av vatten (💧) energi (⚡) och eldningsolja (🔥) på Skavsta.

Förbrukning per passagerare.

Transporter till och från flygplatsen

(Källor: ACI Survey - Stockholm Skavsta 2008)

Vad händer sen?

För att minska framtida miljöutsläpp har Skavsta tagit fram en handlingsplan för framtida åtgärder.

- Inköp av nya fordon måste föregås av en skriftlig motivering.
- Bränsleförbrukningen kommer framöver dokumenteras specifikt för varje fordon.
- Taxi och hyrbilsresor ska godkännas innan order och i första hand ske med miljöbil.
- En miljöklausul finns nu vid nyteckning av avtal/kontrakt.
- Vid upphandlingar ingår SWECO som part så att hänsyn till miljöfrågor görs.

Vidare ska bränsletransporter till Skavsta utredas ytterligare och få en ny huvudtankanläggning för flygbränsle. För att underlätta ett bra miljöval ska en separat taxizon för miljötaxi finnas och parkeringsavgiften för miljöbilar rabatteras. Planering pågår för en eventuell station för Ostlänken.

Frågor och svar:

Har du tänkt på det innan?
Om inte så får du något nytt att tänka på när det gäller miljöpåverkan och flyg.

Hur mycket koldioxid släpper flyget respektive bilen ut på en resa mellan t ex Stockholm och Malmö?

För en person som ska resa mellan Stockholm och Malmö är flyget och bilen likvärdiga alternativ vad gäller utsläpp av koldioxid. Båda släpper ut omkring 0,170 kg koldioxid per personkilometer, förutsatt att flygplanet är fullt till två tredjedelar.

(Svensktflyg.se)

Vad är det som luktar?

Den kemikalie som hanteras i störst mängd på Stockholm Skavsta Flygplats är flygbränsle, Jet A1. I vissa vädersituationer kan en tydlig lukt uppstå när motorerna på flygplanen är igång på marken. Lukten kommer från svavelföreningar i fotogenet och är inte giftiga i de låga koncentrationer som finns på flygplatsen.

Vilka luftföroreningar släpper ett flygplan ut?

Flyget släpper ut föroreningar till luften vid förbränning av flygbränsle då det bildas främst koldioxid, CO₂, och vattenånga. När flygbränsle förbränns sker samma typ av utsläpp som för andra fossila bränslen.

Hur kan flyget minska utsläppen?

För att minska mängden bränsle utvecklas motorer och flygplan kontinuerligt vilket leder till bättre miljöegenskaper. Även effektivare flygvägar, utan väntetider i luften inför landning, ger mindre utsläpp. Att flygplanen har en effektiv hantering på marken med motorerna igång under så kort tid som möjligt, är också viktigt ur miljösynpunkt. Flygplan är väldigt dyra och har en relativt lång livslängd, 20-30 år. Därför tar det lång tid att få fram helt nya modeller med ny teknik som får stort genomslag i miljöpåverkan. Forskning pågår också för att ta fram nya miljövänligare flygbränslen, t.ex biobränsle och vätgas, som inte bidrar till växthuseffekten.

(Luftfartsverket & Stockholm Skavsta flygplats)

En flygplats som bryr sig.

Skavsta tar nu fram en Environmental Management Manual (EMM). Det är en övergripande manual som lägger fast och beskriver målsättningar och policys för hur verksamheter som påverkar miljön ska mätas och hanteras.

Utformningen av manualen sker i samarbete med den spanska infrastrukturkoncernen abertis som är huvudägaren till Stockholm Skavsta Flygplats. Inom abertis pågår miljöarbeten inom många olika områden, bland annat genom ett så kallat CSR-program (corporate social responsibility) där olika verksamheters påverkan på miljön dokumenteras.

En del av de fakta du läser i denna tidning är en del av CSR-programmet.

ALLTSÅ

Fakta du finner i denna tidning är en del av vad Skavsta samlar in och dokumenterar.

Nya flygvägar

Stockholm Skavsta Flygplats har ett tillstånd för att bedriva flygplatsverksamhet. I detta tillstånd ingår olika villkor för hur verksamheten ska bedrivas. Innan vissa villkor läggs fast ska utredningar göras för att finna ut hur verksamheten kan pågå på ett sätt som är så miljövänligt som möjligt. Bland annat ska nya flygvägar tas i drift och utvärderas.

Flygvägarna har skapats för att minimera antalet människor som störs av buller från flygplan i flygplatsens närhet men också en bit ifrån. Flygvägarna är en del av flygplatsens nya tillstånd och nu börjar processen med att färdigställa dessa så att

flygplan som kommer och går från Skavsta kan flyga enligt dem. När detta är färdigt ska de större flygplanen följa vägarna i 2 år varefter en utvärdering görs om hur det har fungerat.

ALLTSÅ

Flygplatsen har tagit fram ett förslag på flygvägar till och från Skavsta för större flygplan så att boende i flygplatsens närområde, i så stor utsträckning som möjligt, inte ska störas av buller.

Avisning av flygplan

Dagvattnet som avrinner från flygplatsytorna påverkas av avisningsvätskor som används när flygplanen är täckta av snö eller is.

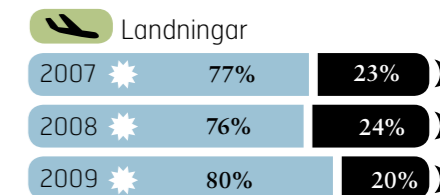
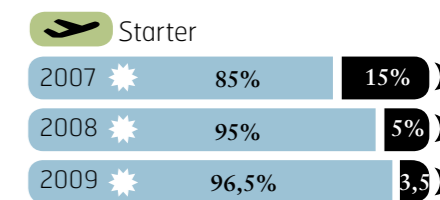
Innan ett flygplan ska starta måste is eller snö på flygplanet tas bort. Detta görs genom att varm avisningsvätska innehållande glykol sprutas på flygplanet. En del av vätskan ligger kvar på planet men den största delen rinner av till marken direkt. Efter att flygplanet har lämnat sin parkeringsplats för att starta används en sugbil för att suga upp den vätska som ligger kvar på marken.

För att ytterligare ta hand om avisningsvätska från flygplanen bygger Skavsta uppställningsplatserna så att vätska som rinner av flygplanen samlas upp i ett separat system och pumpas till en uppsamlingsanläggning, varifrån det transporteras vidare med tankbil för bearbetning eller destruktion.

ALLTSÅ

Ett nytt system byggs just nu för flygplanens uppställningsytor som samlar upp avisningsvätska så att den inte kommer ut i dagvattensystemet.

Fördelning av kommersiella flyg över dygnet (Större linjefart och charterplan)

Vad menas med utsläppsrätt?

EU bestämmer ett tak för hur mycket koldioxid som får släppas ut under en viss period, en så kallad handelsperiod. Detta räknas om till utsläppsrätter där varje ton koldioxid motsvarar en utsläppsrätt. Företagen ansöker till EU om dessa utsläppsrätter. Ett företag som överskrider den tilldelning de fått kan köpa utsläppsrätter från företag som inte använder hela sin tilldelning. Därigenom stimuleras företagen att investera i till exempel energisnål teknik. Från och med 2012 kommer stora delar av flygsektorn att ingå i EU:s handel med utsläppsrätter. Detta gäller för alla flygningar både till, från och inom EU.

(Källa: Transportstyrelsen)

Hur mycket av världens koldioxid-utsläpp står flyget för?

Enligt Internationella klimatpanelen (IPCC) står flygtrafiken idag för omkring 2 procent av de globala utsläppen av koldioxid.

Vad kan jag göra för att minska min klimatpåverkan när jag ska flyga?

Något man ofta glömmer bort i sammanhanget är resan till och från flygplatsen. Åk kollektivt så minskar den totala resans klimatpåverkan.

Kan flyget komma att släppa ut mer växthusgaser än bilen i framtiden?

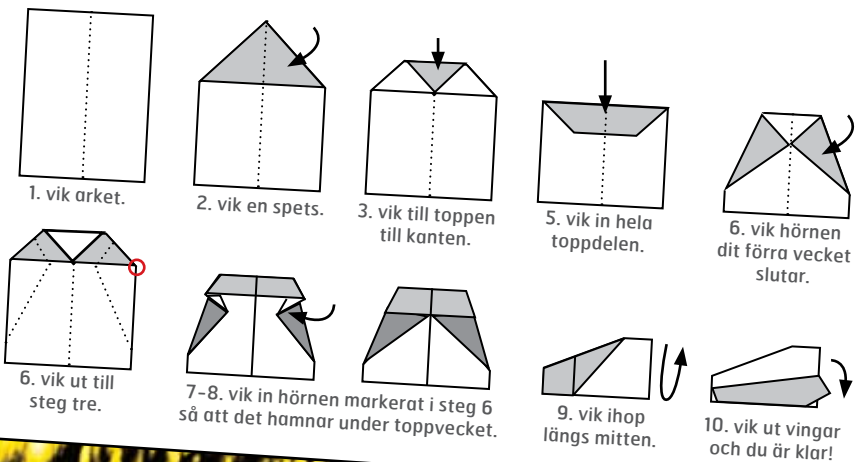
Idag svarar den svenska vägtrafiken för ca 90 procent av transportsektorns utsläpp av koldioxid och inrikesflyget för ca 3 procent. Det krävs en i det närmaste total övergång till ickefossila bränslen inom vägtrafiken, för att flygets utsläpp av koldioxid ska bli större än bilens.

(Källa: Svensktflyg.se)

Återanvänd Vår miljö!

När du läst klart tidningen kan du återanvända pappret till att vika pappersflygplan. Här är en riktigt bra modell. Lycka till!

TIPS: var noga med distinkta veck så går det lättare.

Miljömål

- 1 Energiförbrukning inom Stockholm Skavsta Flygplats ska minska med 20% i relation till antalet kvm till år 2012.
- 2 Energikällor för uppvärmning av terminalbyggnaderna på flygplatsen ska till 100% vara miljövänliga alternativ år 2012.
- 3 60% av persontransporterna till Stockholm Skavsta flygplats ska ske med kollektivtrafik (tåg och buss) till år 2020.
- 4 50% av de fordon som används på Stockholm Skavsta flygplats ska drivas med miljövänligt förnyelsebara drivmedel 2012.
- 5 Osorterat hushållsavfall per passagerare ska minska med 50% till år 2012.